

GUID 5091

Порядок проведення аудиту міжнародних організацій

Рекомендації INTOSAI видані Міжнародною організацією вищих органів аудиту (INTOSAI) у складі Системи професійних документів INTOSAI. Додаткову інформацію можна знайти на сайті www.issai.org

INTOSAI

Документ до IFPP — цей документ було розроблено до створення Системи професійних документів INTOSAI (IFPP) у 2016 році. Він може відрізнятися за формальною метою від останніх Керівних принципів INTOSAI з аудиту.

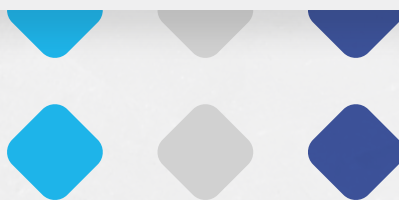

INTOSAI

INTOSAI, 2019

- 1) Прийнятий як документ INTOSAI у 2024 році як Принципи найкращої організації аудиту для міжнародних організацій
- 2) Внесений до стандартів ISSAI як ISSAI 5000
- 3) Зміст актуалізовано у 2016 році та перейменовано на INTOSAI GOV 9300 – «Принципи зовнішнього аудиту міжнародних організацій»
- 4) У зв'язку з формуванням Системи професійних документів INTOSAI (IFPP) у 2019 році найменування змінено на GUID 5091 – Порядок проведення аудиту міжнародних організацій (IFPP) з внесенням редакційних змін

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗОВНІШНЬОГО АУДИТУ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ	6
РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ ПРИНЦИПІВ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗОВНІШНЬОГО АУДИТУ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ	7
ПРИНЦИП 1	7
ПРИНЦИП 2	9
ПРИНЦИП 3	11
ПРИНЦИП 4	12
ПРИНЦИП 5	14
ПРИНЦИП 6	15
ГЛОСАРІЙ	16

- 1) У Лімській декларації 1977 року INTOSAI зазначає таке:
  - Міжнародні та наднаціональні організації, видатки яких покриваються за рахунок внесків країн-членів, мають підлягати зовнішньому незалежному аудиту, подібному до того, який виконується в окремій країні.
  - Попри те, що такі аудити повинні враховувати обсяг використаних ресурсів і завдання цих організацій, вони повинні відповідати принципам, подібним тим, що регулюють аудити, які проводяться вищими органами аудиту країн-членів.
  - Для забезпечення незалежності таких аудитів члени органу зовнішнього аудиту мають призначатися переважно з вищих органів аудиту.
- 2) З огляду на мету цього документа поняття «міжнародна організація» трактується так:

Міжнародна організація — це інституція незалежно від того, створена вона за договором чи ні, учасниками якої є дві або більше країн (або державних установ чи організацій, що фінансуються з державного бюджету) і в якій спільні фінансові інтереси контролюються керівним органом.

Метою такої міжнародної організації є досягнення міжнародного співробітництва у вирішенні питань економічного, технічного, соціального, культурного чи гуманітарного характеру. Це може бути співпраця у сфері управління, безпеки, фінансів, наукових досліджень, охорони навколишнього середовища або реалізація спільних технічних, економічних, фінансових чи соціальних проєктів.

- 3) Міжнародні організації фінансуються переважно за рахунок публічних коштів через внески або гарантії країн-учасниць. Крім того, деякі міжнародні організації також отримують фінансування від донорів, які не обов'язково є країнами-учасницями, наприклад, від приватних донорів. Деякі міжнародні організації отримують доходи від реалізації товарів і послуг. Вищі органи аудиту (ВОА) зацікавлені у забезпеченні нагляду і твердо переконані, що ефективні, добре організовані та незалежні системи аудиту забезпечать підзвітність і, таким чином, сприятимуть прозорості та ефективному управлінню міжнародною організацією. Правлінню / раді / країнам-учасницям можуть бути надані обґрунтовані гарантії того, що міжнародні організації використовували кошти та управляли фінансовими ресурсами відповідно до встановлених фінансових принципів і правової бази.
- 4) Таким чином, INTOSAI вважає, що ефективний, професійний і високоякісний зовнішній аудит є вирішальним фактором у досягненні ефективного управління і ВОА як члени INTOSAI мають унікальну можливість зробити свій внесок у досягнення цієї мети. Відповідно, INTOSAI загалом та її члени зокрема протягом багатьох років сприяють організації такого порядку проведення аудиту, який спонукає міжнародні організації користуватися послугами зовнішнього аудиту, враховуючи досвід і незалежність ВОА у проведенні аудиту фінансової звітності, а також аудиту відповідності та аудиту діяльності (ефективності).
- 5) Цей документ містить рекомендації для міжнародних організацій щодо належної організації зовнішнього аудиту. Історично цей документ мав назву *«Принципи найкращої організації аудиту міжнародних організацій»* (виданий у 2004 році) і був класифікований як ISSAI 5000 та INTOSAI GOV 9300. Зі створенням Рамкових професійних положень (IFPP) у 2016 році документ перейменовано на *GUID 5091 — Порядок проведення аудиту міжнародних організацій (Arrangements for Audit of International Institutions)*.

2

ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗОВНІШНЬОГО АУДИТУ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

- 6) Міжнародні організації повинні прагнути запроваджувати ці принципи, щоб використовувати належні практики та ефективні порядки проведення заходів зовнішнього аудиту:

1. Усі міжнародні організації, що фінансуються або підтримуються за рахунок публічних коштів, повинні підлягати ефективному та якісному зовнішньому аудиту з боку ВОА з метою сприяння ефективному управлінню, прозорості та підзвітності.

2. Зовнішнього аудитора (далі — аудитора) потрібно призначати у відкритий, справедливий та прозорий спосіб.

3. Міжнародна організація повинна забезпечувати незалежність аудитора при проведенні аудиту.

4. Правова база міжнародної організації та/або її фінансові правила повинні гарантувати повноваження аудитора щодо проведення аудиту публічних коштів відповідно до Міжнародних стандартів вищих органів аудиту (ISSAI) або іншим міжнародним стандартам аудиту.

5. Аудитор повинен бути забезпечений достатніми ресурсами для проведення аудиту.

6. Міжнародна організація повинна забезпечити можливості подання аудиторського звіту про результати аудиту керівному органу організації.

3

ЗАСТОСУВАННЯ ПРИНЦИПІВ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗОВНІШНЬОГО АУДИТУ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

ПРИНЦИП 1

Усі міжнародні організації, що фінансуються або підтримуються за рахунок публічних коштів, повинні підлягати ефективному, якісному зовнішньому аудиту з боку ВОА з метою сприяння підвищенню ефективності управління, прозорості та підзвітності

- 1.1. Міжнародна організація як автономний орган відповідальна за встановлення власних фінансових правил і положень, включаючи порядок проведення аудиту. Фінансові правила та положення повинні ґрунтуватися на міжнародних принципах, наприклад, фінансових правилах і положеннях Організації Об'єднаних Націй (ООН), Міжнародних стандартах бухгалтерського обліку в державному секторі (МСБОДС), Міжнародних стандартах фінансової звітності (МСФЗ) тощо. Міжнародні організації відрізняються за своєю структурою. Водночас, як правило, вони створюються відповідно до міжнародного права як юридичні особи і можуть брати на себе різні зобов'язання згідно зі встановленими власними правилами. Керівний орган, що складається з представників усіх (або деяких) країн-учасниць, приймає рішення щодо таких правил, включаючи фінансові правила і положення, що стосуються фінансового управління, бюджету, бухгалтерського обліку, а також організації внутрішнього і зовнішнього аудиту. Управлінський персонал відповідає за повсякденне управління міжнародною організацією в межах компетентностей, встановлених керівним органом.
- 1.2. Організація зовнішнього аудиту міжнародної організації повинна гарантувати, що аудит організації є доречним і проводиться

- відповідно до ISSAI або інших міжнародних стандартів аудиту. Призначення аудитора повинно відповідати процедурі закупівель, яка затверджена міжнародною організацією, та кращим практикам. Керівний орган повинен затвердити призначення аудитора (Принцип 2: «Аудитор повинен призначатися у відкритий, справедливий і прозорий спосіб»).
- 1.3. Керівний орган міжнародної організації повинен регулярно перевіряти, чи дійсно тенденції розвитку організації або зовнішні чинники потребують внесення змін до організації аудиту. Якщо сфера діяльності або структура міжнародної організації докорінно змінюється, організацію зовнішнього аудиту потрібно ретельно переглянути та, за потреби, оновити.
  - 1.4. ВОА мають унікальну можливість допомагати міжнародним організаціям підвищувати рівень ефективності управління, прозорості та підзвітності. Це впливає з їх незалежності за статусом і давньої традиції надання таких гарантій на національному рівні. ВОА також мають можливість ретельно аналізувати потребу громадськості в отриманні інформації з фінансових питань. Міжнародна організація може отримати додаткову вигоду від фінансового аудиту, аудиту відповідності, а також аудиту діяльності (ефективності), що проводяться ВОА.
  - 1.5. За можливості міжнародна організація повинна призначити один ВОА, який буде відповідальним за проведення аудиту. Для міжнародної організації призначення одного ВОА сприяє забезпеченню гнучкості порядку проведення аудиту та прямої комунікації. Водночас у деяких організаціях, таких як Організація Об'єднаних Націй, НАТО, Африканський Союз тощо, створення ради або групи аудиторів є більш доцільним з огляду на розмір і складність міжнародних організацій, що беруть участь в аудиті.
  - 1.6. Якщо аудит здійснюють два або більше ВОА як рада чи група аудиторів, порядок проведення аудиту може передбачати достатню гнучкість. Перевагою для організації в такому разі є те, що в аудиті будуть представлені різні погляди, а професійний досвід аудиторів буде ширшим. У разі створення ради або групи аудиторів, кількість ВОА не повинна перевищувати трьох-чотирьох.

- 1.7. Якщо до аудиту залучено більше одного ВОА, міжнародна організація повинна разом з ВОА визначити провідного аудитора, відповідального за загальну аудиторську думку відповідно до ISSAI або інших міжнародних стандартів аудиту.
- 1.8. За умови дотримання правил і порядку призначення аудитора на основі його кваліфікації, аудиторські партнерства між досвідченими та іншими ВОА повинні заохочуватися, а фінансові правила та положення міжнародної організації не повинні перешкоджати таким домовленостям.

ПРИНЦИП 2

Аудитора потрібно призначати відкрито, чесно і прозоро

- 2.1 Призначення аудитора здійснюється керівним органом організації незалежно від управлінського персоналу.
- 2.2 Для забезпечення чесності, справедливості і прозорості процес відбору аудиторів повинен передбачати участь усіх країн-учасниць.
- 2.3 Процес призначення аудитора має бути визначений керівним органом міжнародної організації і включений до фінансових правил та положень. Надзвичайно важливо своєчасно інформувати аудиторів про майбутні призначення. Оголошення про призначення аудитора варто повідомляти через представників країн-учасниць у керівному органі та розміщувати на вебсайті INTOSAI до початку процесу призначення. Завдяки цьому потенційні аудиторі матимуть достатньо часу для взаємодії з чинним аудитором, поки той ще перебуває на посаді.
- 2.4 Керівний орган організації повинен ухвалити рішення про строк призначення аудитора, який повинен бути зазначений у фінансових правилах і положеннях міжнародної організації. Чинниками, які можуть впливати на тривалість строку призначення аудитора, є витрати, необхідність зміни аудитора, доступність аудиторів, складність організації. Зазвичай, аудитор призначається мінімум на три-чотири роки, максимум — на шість років.

- 2.5 Процедура відбору нового аудитора не є стандартизованою. Процес відбору аудиторів повинен забезпечувати рівні можливості для всіх ВОА та гарантувати якісний аудит. Остаточне рішення про призначення аудитора ухвалює керівний орган на основі ретельної оцінки конкурсних заявок. Міжнародна організація повинна офіційно співпрацювати з аудитором для узгодження прав та обов'язків як організації, так і аудитора.
- 2.6 Керівний орган організації повинен встановити чіткі та прозорі критерії відбору аудитора. Критерії відбору можуть включати такі показники: відповідна технічна та професійна компетентність для проведення аудиту; вартість, що визначається шляхом проведення конкурсу серед тих ВОА, які подали заявки на проведення аудиту. Відбір аудитора не повинен ґрунтуватися лише на вартості проведення аудиту.
- 2.7 Міжнародна організація повинна прагнути отримати заявки на проведення аудиту у встановленому форматі. При формуванні заявок на проведення аудиту необхідно дотримуватися встановлених інструкцій та рекомендацій, які включають методи визначення статей бюджету, наприклад, витрати на основний склад аудиторів, підготовчу роботу, плани поїздок тощо. Конкуренція між ВОА у боротьбі за призначення аудитором повинна бути чесною та прозорою. Міжнародні організації повинні провести технічну оцінку прийнятих заявок на основі прозорих критеріїв, визначених в оголошенні про призначення.
- 2.8 У разі проведення конкурсу шляхом подання ВОА технічних і фінансових заявок, міжнародна організація повинна застосовувати стандарт процедури закупівель аудитора.
- 2.9 Кандидати на посаду аудитора повинні мати ґрунтовні знання, досвід проведення аудиту й аналізу діяльності урядових структур відповідно до ISSAI або інших міжнародних стандартів аудиту. При призначенні аудитора, незалежно від того, чи це окремих ВОА, чи група аудиторів, у листі-погодженні потрібно зазначити стандарти аудиту, які будуть використовуватися.
- 2.10 Кандидати на посаду аудитора повинні добре володіти принаймні однією з офіційних робочих мов міжнародної організації.

ПРИНЦИП 3

Міжнародна організація повинна забезпечити незалежність аудитора при проведенні аудиту

- 3.1. Міжнародна організація повинна взаємодіяти з аудитором до початку виконання аудиторських завдань, щоб дати змогу аудиторів отримати загальне розуміння про діяльність організації. При цьому аудитор визначає обсяг, методи та ресурси, необхідні для проведення зовнішнього аудиту.
- 3.2. Забезпечення незалежності аудитора від управлінського персоналу є обов'язковою умовою, тобто управлінський персонал не повинен керувати або втручатися в діяльність аудитора при виконанні покладених на нього завдань і обов'язків.
- 3.3. Міжнародна організація повинна переконатися в тому, що аудитор не шукатиме та не отримуватиме окремих інструкцій від країн-учасниць. Аудитор повинен обговорити з управлінським персоналом та представниками керівного органу міжнародної організації аудиторські ризики, методологію проведення аудиту тощо. Такий спосіб збору необхідної інформації можливий за умови формування аудитором стратегії аудиту.
- 3.4. Фінансові правила та положення міжнародної організації повинні містити положення, які гарантують, що аудитор призначається керівним органом організації та звітує перед ним.
- 3.5. Фінансові правила та положення міжнародної організації, які стосуються зовнішнього аудиту, повинні гарантувати, що аудитор не обмежений у виконанні будь-якого завдання аудиторської перевірки, яке вважається необхідним при виконанні аудиторських повноважень.
- 3.6. Аудитор несе повну відповідальність за проведення аудиту, включаючи визначення обсягу та методології аудиту.
- 3.7. Лише керівний орган організації ставить перед аудитором конкретні або додаткові завдання аудиту. Перед виконанням додаткових завдань аудитором, міжнародна організація повинна переконатися в тому, що

аудитор має необхідні ресурси для виконання додаткових завдань та чи відповідають ці завдання повноваженням та компетенції аудитора. Погодивши конкретні або додаткові завдання аудиту, аудитор повинен визначити обсяг, методологію та ресурси такого аудиту.

- 3.8. Незалежність аудитора не повинна обмежуватися іншими чинниками, такими як відсутність повноважень, ресурсів, прав та обов'язків щодо звітування, про що зазначено в принципах 4–6.
- 3.9. Відповідно до INTOSAI-P 10 «Мексиканська декларація про незалежність ВOA» аудитор повинен сприйматися як незалежний. Це означає, що аудитор має бути об'єктивним у вирішенні завдань аудиту, незалежним від особистого інтересу та будь-якого зовнішнього тиску і робити висновки виключно на основі аудиторських доказів, отриманих згідно зі стандартами аудиту.

ПРИНЦИП 4

Правова база міжнародної організації та/або її фінансові правила повинні гарантувати повноваження аудитора здійснювати аудит публічних коштів у спосіб, що відповідає ISSAI або іншим міжнародним стандартам аудиту

- 4.1. Керівний орган міжнародної організації відповідальний за створення ефективної системи, яка сприяє належному управлінню, прозорості та підзвітності. Ця система включає забезпечення проведення аудиту фінансової звітності; створення надійної системи обліку фінансових ресурсів; створення ефективної системи внутрішнього аудиту; підтримку принципів ефективності, результативності та економічності для забезпечення раціонального використання фінансових ресурсів.
- 4.2. Відповідальність за підготовку фінансової звітності згідно з концептуальною основою фінансової звітності, прийнятою міжнародною організацією, та подання її на перевірку аудиторів несе виконавчий керівник міжнародної організації, наприклад, генеральний секретар або генеральний директор. Концептуальна основа фінансової звітності,

прийнята міжнародною організацією, у більшості випадків визначається Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку в державному секторі (МСБОДС) або Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ). Відповідальність аудитора за проведення аудиту фінансової звітності та надання висновку щодо неї, як правило, зазначена у фінансових положеннях і відображається в листі-погодженні та/або угоді про зовнішній аудит на період проведення аудиту, що підписуються аудитором та міжнародною організацією.

- 4.3. Аудиторські повноваження повинні включати фінансовий аудит, аудит відповідності та аудит діяльності (ефективності), а також передбачати проведення спеціальних аудитів, наприклад, екологічного аудиту. Аудит повинен проводитися відповідно до ISSAI або інших міжнародних стандартів аудиту.
- 4.4. Додаткову інформацію про визначення та основні принципи різних видів аудиту, зокрема фінансового аудиту, аудиту відповідності та аудиту діяльності (ефективності), можна знайти на вебсайті www.ISSAI.org.
  - *ISSAI 100 — Фундаментальні принципи аудиту державного сектору*
  - *ISSAI 200 — Принципи фінансового аудиту*
  - *ISSAI 300 — Принципи аудиту діяльності (ефективності)*
  - *ISSAI 400 — Принципи аудиту відповідності*
- 4.5. Щоб запобігти звуженню тлумачення аудиторських повноважень, варто заохочувати аудитора інформувати керівний орган організації про особливі обставини та завдання, які, на погляд аудитора, потребують проведення аудиту.
- 4.6. Аудитор повинен мати необмежений і своєчасний доступ до звітності, документів, персоналу та будь-якої інформації міжнародної організації, включаючи результати внутрішнього аудиту, які необхідні для проведення аудиту.
- 4.7. Міжнародна організація повинна призначати / залучати спеціалістів та експертів у разі необхідності консультацій, оцінок та експертиз, наприклад, актуаріїв та оцінювачів вартості. Якщо аудитор не отримав достатніх належних доказів від експертів міжнародної організації, він повинен мати право залучати власних експертів.
- 4.8. Залежно від розміру, структури та складності міжнародної організації

визначаються:

- міжнародним стандартам внутрішнього аудиту; та
- аудиторський комітет, що складається із зовнішніх незалежних членів.

ПРИНЦИП 5

Аудитор повинен бути забезпечений достатніми ресурсами для проведення аудиту

- 5.1. Міжнародна організація повинна забезпечити адекватні ресурси та можливості для належного проведення аудиту.
- 5.2. Міжнародна організація повинна передбачити адекватний офіційний бюджет на послуги зовнішнього аудиту та взяти на себе повну вартість аудиту.
- 5.3. Деякі ВОА не можуть брати на себе роль аудитора міжнародних організацій, якщо всі витрати не будуть покриті. З іншого боку, деякі ВОА не мають права отримувати кошти від будь-кого, крім законодавчих чи виконавчих органів влади своєї країни. Правила та положення міжнародних організацій не повинні призводити до дискримінації ВОА на основі національного законодавства. При призначенні аудитора варто дотримуватися звичайних процедур закупівель. Для забезпечення конкурентного, справедливого та прозорого відбору доцільно передбачити відповідне вагове ранжування різних аспектів конкурсної заявки.
- 5.4. Якщо аудитор вважає, що наявні ресурси кількісно чи якісно недостатні для проведення аудиту, керівному органу необхідно повідомити про цей факт, а також про наслідки цієї проблеми та запропоновані рішення. Зазвичай, в умовах конкуренції питання, пов'язані з бюджетом, вирішуються під час призначення аудитора.

ПРИНЦИП 6

Міжнародна організація повинна гарантувати, що аудитор прозвітує про результати аудиту керівному органу організації

- 6.1. Міжнародна організація повинна взаємодіяти з аудитором, щоб гарантувати, що аудитор прозвітує керівному органу:
- про аудит фінансової звітності;
  - про результати будь-яких аудитів відповідності та діяльності (ефективності), якщо це необхідно; та
  - про стан виконання управлінським персоналом попередніх рекомендацій аудитора.
- 6.2. Управлінський персонал міжнародної організації має своєчасно реагувати на результати аудиту, щоб дати аудиторіві можливість врахувати їхні зауваження перед підготовкою остаточного аудиторського звіту.
- 6.3. Аудитора варто запросити на відповідне засідання керівного органу організації для представлення аудиторського звіту. Організація повинна забезпечити, щоб представлення аудиторського звіту було визначено окремим пунктом порядку денного засідання.
- 6.4. Щоб поліпшити прозорість і підзвітність, всі звіти зовнішнього аудиту, що надаються керівному органу, повинні бути загальнодоступними. Винятки повинні бути обґрунтованими з урахуванням чітких критеріїв, які стосуються секретної та конфіденційної інформації.
- 6.5. Варто заохочувати членів керівного органу організації надсилати звіти до ВОА країн-учасниць з інформаційною метою.

Стандарти аудиту

Загальноприйняті стандарти аудиту для фінансового аудиту, аудиту діяльності (ефективності) та аудиту відповідності, включені до ISSAI та інших міжнародних стандартів.

Аудитор

У цьому документі термін «аудитор» використовується як загальний термін, який потрібно розуміти як «зовнішній аудитор» незалежно від того, чи є він одноосібним, чи як рада аудиторів.

Рада аудиторів

Група аудиторів із різних ВОА, які спільно відповідають за проведення аудиту.

Організація зовнішнього аудиту

Організація зовнішнього аудиту міжнародної організації. Домінують два порядки: один аудитор або рада аудиторів. Порядок проведення аудиту, зазвичай, є частиною фінансових правил і положень.

Фінансові правила та положення

Правила та положення, які унормовують фінансовий менеджмент міжнародної організації. Зазвичай, вони охоплюють бюджетний процес, бухгалтерський облік, обов'язки управлінського персоналу, фінансових комітетів тощо. Вони також містять правила, які регулюють зовнішній аудит.

Ефективне управління

Загальний термін, який охоплює стандарти прийняття рішень на принципах доречності, чесності, підзвітності та прозорості.

Керівний орган

Загальний термін, який використовується для позначення найвищого органу управління в міжнародній організації. У деяких організаціях він може також включати комітети, наприклад, фінансовий комітет. Головною спільною рисою є те, що всі керівні органи складаються з представників країн-учасниць.

Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ)

Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) видаються Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО). Вони розроблені як спільна глобальна мова для ведення бізнесу, щоб звітність компаній була зрозумілою та міжнародно зіставною.

Міжнародні організації

Міжнародна організація — це інституція незалежно від того, створена вона за договором чи ні, учасниками якої є дві або більше країн (або державні установи чи організації, що фінансуються з державного бюджету) і яка має спільну фінансову ціль, досягнення якої забезпечує її керівний орган.

Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку в державному секторі (МСБОДС)

Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку в державному секторі (МСБОДС) — це перелік стандартів бухгалтерського обліку, виданих Радою з МСБОДС Міжнародної федерації бухгалтерів (МФБ) для використання суб'єктами господарювання державного сектору при підготовці фінансової звітності. Ці стандарти базуються на Міжнародних стандартах фінансової звітності (МСФЗ), виданих Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО).

Система професійних документів INTOSAI (IFPP)

Система професійних документів INTOSAI (IFPP) — це офіційні та авторитетні положення або декларації спільноти INTOSAI, які складаються з Принципів INTOSAI (INTOSAI-P), Міжнародних стандартів вищих органів аудиту (ISSAI) та

INTOSAI Рекомендацій (GUID).

Міжнародна організація вищих органів аудиту (INTOSAI)

Автономна, незалежна та неполітична організація, заснована як постійна інституція з метою сприяння обміну ідеями та досвідом між BOA у сфері державного аудиту. Організація налічує близько 200 членів.

Управлінський персонал

Щоденна виконавча адміністрація, відповідальна за виконання рішень керівного органу.

Країни-учасниці

Країни-учасниці міжнародної організації.

Вищий орган аудиту (BOA)

Державний орган країни, який незалежно від того, як він створений або організований, виконує на підставі закону найвищу функцію державного аудиту в цій країні. У деяких BOA є єдиний призначений Генеральний аудитор, який виконує роль, еквівалентну ролі залученого партнера, і несе загальну відповідальність за аудит державного сектору. Інші BOA можуть бути організовані як Рахункова палата або мати колегіальну систему чи систему ради.